

ÍNDEX

01

PRIMERA PART

JUSTIFICACIÓ I PLANTEJAMENT DEL PLA ESTRATÈGIC EN CONTRA DEL DESPOBLAMENT VALENCIÀ. L'ESTRATÈGIA AVANT 20-30

01. El repte demogràfic. Un problema estructural, un fenomen generalitzat, un problema estatal i regional.....	21
02. Territoris valencians en crisi, territoris amb oportunitats.....	23
03. Trets generals del projecte. Objectius, metes i pla de treball. Organització de tasques del Pla-Estratègia AVANT 20-30.....	24
04. El Pla Estratègic 2020. Principis i àrees de treball.....	26

02

SEGONA PART

DESPOBLACIÓ I DESPOBLAMENT EN EL TERRITORI VALENCIÀ. RADIOGRAFIA DE L'ESCENARI TERRITORIAL DE LA RURALITAT VALENCIANA

01. El despoblament rural és un problema territorial amb arrels històriques.....	35
02. La crisi del sistema rural valencià és estructural i està localitzada.....	37
03. El despoblament i el condicionament geogràfic: el protagonisme físic.....	38
04. El despoblament és un procés social complex, confús i difícil.....	48
05. El despoblament, reflex de les dinàmiques del sistema rural valencià.....	49
1. La grandària dels municipis valencians.....	50
2. La densitat de la població valenciana.....	50
3. El poblament dispers en territoris rurals.....	56
4. L'evolució demogràfica durant els últims 50 anys.....	57
5. Un procés d'envelliment constant i generalitzat en el territori.....	60
6. Les activitats agràries, factor de ruralitat.....	62
7. La superfície forestal. L'ús extensiu del territori.....	62
8. La ruralitat, un factor del despoblament valencià.....	62
06. La relació de dependència entre els territoris rurals i els urbans: territoris subsidiaris.....	65
A. El protagonisme agrari.....	65
B. Cap a la pluriactivitat i la multifuncionalitat.....	65
07. El sistema rural valencià i la falta d'igualtat d'oportunitats.....	66
08. La precarització dels serveis públics en les àrees rurals: la desestructuració territorial.....	67
09. Despoblació valenciana, xarxes institucionals i organitzacions territorials.....	76
A. Mancomunitats.....	76
B. Pactes per l'Ocupació.....	76
C. Organitzacions Empresarials.....	76
D. Els Plans de Competitivitat Turística.....	77
E. La despoblació valenciana i la federació valenciana de municipis i províncies.....	77
10. La dimensió de la despoblació valenciana: volums demogràfics de referència.....	80
11. El sistema rural valencià i els mercats locals de treball.....	81
12. Les polítiques per a combatre la despoblació, de la Unió Europea al Govern Valencià: llums i ombres davant el despoblament.....	87
A. El Programa de Desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana PDR 2014-2020.....	89
B. L'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana ETCV-2030.....	90
C. L'Agenda Valenciana Antidespoblació-Avant.....	90
D. L'Agenda Digital de la Comunitat Valenciana ADCV.....	90
E. Les ajudes del Fons Intermunicipal Valencià per a AVANT.....	93
13. Claus socials i polítiques dels municipis en despoblació: "allò que les estadístiques no reflecteixen".....	96
14. La territorialitat: el factor sentimental-cultural davant el despoblament.....	100

03 TERCERA PART

ALTERNATIVES A UN ESCENARI TERRITORIAL DESFAVORIT CONDICIONAT PER LA DESPOBLACIÓ I EL DESPOBLAMENT EN EL TERRITORI VALENCIÀ

01. Una declaració de partida.....	105
02. Un decàleg de visions en contra del despoblament.....	106
03. Les oportunitats econòmiques dels espais rurals valencians.....	109
1. El replantejament de la funcionalitat econòmica del territori rural.....	109
2. La configuració de plataformes econòmiques en àmbits rurals, els "clústers rurals".....	109
3. Els canvis recents en la població rural.....	110
4. La revalorització del patrimoni cultural dels territoris rurals.....	110
5. La revalorització de l'espai rural com a factor de localització de noves activitats.....	110
6. La territorialitat, concebuda com a recurs econòmic.....	110
7. La intervenció de les Administracions públiques: la necessitat del compromís institucional.....	110
8. Mecanismes de compensació territorial en benefici dels espais rurals.....	112
9. Les possibilitats dels territoris intel·ligents rurals: els "Smart Rural".....	112
10. El teletreball en el medi rural, la generació d'ocupacions deslocalitzades.....	112

04 QUARTA PART

ESTRATÈGIES ANTIDESPLOACIÓ DE REFERÈNCIA A ESCALA ESTATAL I COMUNITÀRIA

01. Estratègia nacional enfront del repte demogràfic. Directrius generals.....	115
A. Objectius transversals: necessaris.....	115
B. Línies d'acció: la població en el centre de les actuacions.....	115
I. Afrontar la despoblació.....	115
II. Afrontar els desequilibris de la nostra piràmide de població.....	115
III. Gestionar els efectes de la població flotant.....	116
02. Federació espanyola de municipis i províncies. Document d'acció. Comissió de despoblació.....	118
DOCUMENT D'ACCIÓ. Comissió de despoblació.....	118
Mesures concretes per àrees:	
1. Mesures institucionals i finançament.....	118
2. Economia i Ocupació.....	118
3. Infraestructures.....	118
4. Serveis Socials.....	118
5. Habitatge.....	118
6. Incentius demogràfics.....	118
7. Cultura, identitat i comunicació.....	118
03. Pla de reactivació de les zones despoblades. Recuperació d'una Espanya Buidada i el Repte Demogràfic. Congrés de diputats. 2020 el Congreso de los Diputados.....	120
04. Acord institucional per a la recuperació de la Comunitat Valenciana. Alcem-nos.....	122
05. Informe del Consell Econòmic i Social. Comunitat Valenciana.....	124
06. Annex. Procés de participació de l'Estratègia AVANT 20-30.....	128

05 QUINTA PART

ESTRATÈGIA AVANT 20-30. DISSENY

O1. Línia Estratègica Econòmica. Estructura general.....	133
1. Àrea Econòmica i Política Fiscal. Vicente Budí, Luisa Alama, José María García.....	137
2. Àrea Econòmica-social i Empresarial. José María García, Vicente Budí, Luisa Alama.....	143
3. Àrea Econòmica: sectors tradicionals. Luisa Alama, Vicente Budí, José María García.....	145
4. Àrea de Connectivitat Territorial. Jorge Hermosilla, Ghaleb Fansa.....	150
O2. Línia Estratègica Mediambiental.....	154
5. Àrea Legislativa i Territorial. Jorge Hermosilla.....	155
6. Àrea Medi Ambiental. José María García, Vicente Budí, Luisa Alama.....	159
O3. Línia Estratègica Social.....	162
7. Àrea Social i de Comunicació i Accessibilitat. Ghaleb Fansa, Jorge Hermosilla.....	163
8. Àrea d'Innovació i Intel·ligència Artificial. Joaquín Martín Cubas.....	166
9. Àrea de Col·lectius Socials. Jorge Hermosilla, Ghaleb Fansa.....	169
10. Àrea de Recuperació Demogràfica. Antonio Martínez Puche, Jorge Hermosilla.....	173
O4. Línia Estratègica Cultural.....	177
11. Àrea de Cultura Territorial i Territorialitat.....	177
O5. Línia Estratègica de Gestió Administrativa.....	182
12. Àrea de Coordinació Política. Joaquín Martín Cubas.....	184
13. Àrea de Lideratge Local i Governança. Joaquín Martín Cubas.....	187
14. Àrea de dimensió territorial de la gestió. Joaquín Martín Cubas, Jorge Hermosilla.....	189
15. Àrea d'Avaluació d'Accions Públiques. Jorge Hermosilla.....	191

ESTRATÈGIA AVANT 20-30. PRIORITATS

BIBLIOGRAFIA.....	221
-------------------	-----

ÍNDEX DE FIGURES CARTOGRÀFIQUES

01. Mapa del medi físic de la Comunitat Valenciana.....	39
02. Mapa d'accessibilitat dels municipis amb risc de despoblament.....	40
03. Temps d'accés a les capitals urbanes.....	41
04. Parcs naturals de la Comunitat Valenciana i els municipis AVANT.....	43
05. Mapa de LICs de la Comunitat Valenciana i els municipis AVANT.....	44
06. Mapa de ZEPAs de la Comunitat Valenciana i els municipis AVANT.....	46
07. Mapa de incendis forestals en el període 1993-2015 i els municipis AVANT.....	47
08. Mapa tamany dels municipis de la Comunitat Valenciana segons la seua població 2019.....	52
09. Mapa densitat de població als municipis de la Comunitat Valenciana 2019.....	53
10. Mapa densitats comarcals amb i sense capital comarcal.....	54
11. Mapa pèrdua de població a la Comunitat Valenciana (1999-2019).....	58
12. Mapa índex d'envelliment als municipis de la Comunitat Valenciana 2019.....	61
13. Mapa superfície forestal als municipis de la Comunitat Valenciana, a escala municipal.....	63
14. Mapa risc de despoblament de municipis de la Comunitat Valenciana.....	64
15. Mapa dotació d'equipaments públics en municipis de la Comunitat Valenciana.....	68
16. Mapa índex de dotació de serveis d'educació. Nivells: infantil i primària.....	69
17. Mapa dotació de serveis d'educació secundària.....	70
18. Mapa dotació de serveis per a persones majors: centres de dia o residències.....	71
19. Mapa distribució dels quarters de la Guardia Civil, comissaries de la Policia Nacional i els municipis AVANT.....	72
20. Mapa percentatge de disponibilitat d'accés a les xarxes fixes de telecomunicacions amb velocitats de 100 Mbps.....	73
21. Mapa indicador de renda disponible per municipis valencians.....	74
22. Mapa dinamisme econòmic municipal de la Comunitat Valenciana.....	75
23. Mapa creixement demogràfic (1999-2018) i municipis amb algun servei mancomunat.....	76
24. Mapa creixement demogràfic (1999-2018) i els pactes i acords per l'ocupació de Labora - G.V.A.....	79
25. Mapa creixement demogràfic (1999-2018) i els Mercats Locals de Treball (Simples).....	83
26. Mapa creixement demogràfic (1999-2018) i els Mercats Locals de Treball (Complexos).....	84
27. Mapa els mercats locals de treball (model simple) i els municipis AVANT.....	85
28. Mapa risc de despoblació i els mercats locals de treball a la Comunitat Valenciana.....	86
29. Mapa creixement demogràfic (1999-2018) i els programes europeus LEADER 2014 - 2020 i PRODER 2.....	88
30. Mapa assignació de la línia específica del fons de cooperació municipal per a la lluita contra el despoblament. Comarques. Comunitat Valenciana 2019.....	92
31. Mapa assignació de la línia específica del fons de cooperació municipal per a la lluita contra el despoblament. Municipis. Comunitat Valenciana 2019.....	93
32. Mapa municipis i nuclis de població en els que es fomenta la instal·lació de caixers automàtics.....	94
33. Mapa sistema urbà i nuclis de població als municipis de la Comunitat Valenciana.....	98
34. Mapa percentatge de les subvencions de IVACE a projectes empresarials I+D+I.....	99